

Działania Gminy związane z ochroną środowiska w roku 2024

1. Działania na rzecz poprawy jakości powietrza.

1.1. Dotacje do wymiany urządzeń grzewczych w ramach Programu Ograniczania Niskiej Emisji.

W roku 2024 Gmina udzieliła 29 dotacji do wymiany urządzeń grzewczych przy współfinansowaniu ze środków WFOŚiGW w Katowicach (pożyczka),

Wymieniono:

- kotły gazowe - 23 szt.
- kotły na pellet - 4 szt.
- pompy ciepła - 2 szt.

Źródła finansowania zadania	Wartość zaangażowanych środków
WFOŚiGW w Katowicach	177.100,51 zł
Środki własne mieszkańców	422.501,82 zł
RAZEM	599.602,33 zł

Zakres zadań Programu Ograniczania Niskiej Emisji:

- Wymiana tradycyjnego, wyeksploatowanego kotła węglowego na:
 1. Kocioł gazowy z zamkniętą komorą spalania lub kocioł gazowy kondensacyjny – dotacja udzielona w wysokości 40% kwoty wynikającej z faktury VAT lub rachunku przedłożonego przez Inwestora i nie więcej niż 6 000,00 zł
 2. Kocioł na biomasę (pellet) 5 klasy z automatycznym załadunkiem – dotacja udzielona w wysokości 40% kwoty wynikającej z faktury VAT lub rachunku przedłożonego przez Inwestora i nie więcej niż 7 200,00 zł
 3. Pompę ciepła - dotacja udzielona w wysokości 20% kwoty wynikającej z faktury VAT lub rachunku przedłożonego przez Inwestora i nie więcej niż 8 000, 00 zł
- 2) Wymiana wyeksploatowanego, nieefektywnego kotła gazowego:
 1. a) na kocioł gazowy z zamkniętą komorą spalania lub kondensacyjny – dotacja udzielona w wysokości 40% kwoty wynikającej z faktury VAT lub rachunku przedłożonego przez Inwestora i nie więcej niż 6 000,00 zł

2. b) pompę ciepła – dotacja udzielona w wysokości 20% kwoty wynikającej z faktury VAT lub rachunku przedłożonego przez Inwestora i nie więcej niż 8 000,00 zł

- 1.2. W roku 2024 w ramach zadania współfinansowanego ze środków Polskiego Ładu „Termomodernizacja wraz z remontem Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Połomi”, na budynku szkoły zainstalowano 16 szt. paneli fotowoltaicznych o mocy 6,4 KW.

1.3. Punkt Konsultacyjny Programu Czyste Powietrze

Gmina realizuje założenia Programu Priorytetowego Czyste Powietrze. W roku 2020 Gmina podpisała porozumienie z WFOŚiGW w Katowicach, na mocy którego uruchomiony został Punkt Konsultacyjno-Informacyjny Programu Czyste Powietrze. W styczniu 2022r został podpisany Aneks do ww. umowy mający na celu przedłużenie funkcjonowania Punktu konsultacyjno-informacyjnego. Następny Aneks do Umowy zawarto w listopadzie 2023r. Aktualnie działamy na podstawie kolejnego Aneksu z dnia 25.03.2025r. W Punkcie konsultacyjno-informacyjnym mieszkańcy otrzymują informacje nt. zasad przystąpienia do Programu oraz niezbędną pomoc w wypełnieniu wniosku o przystąpienie do Programu. Punkt pomaga również w wypisaniu wniosku o płatność oraz w skompletowaniu wszystkich niezbędnych załączników koniecznych do prawidłowego rozliczenia przedsięwzięcia. Za pośrednictwem Punktu konsultacyjno-informacyjnego w 2024r zostało złożonych w sumie 66 wniosków o przystąpienie do Programu (13 w I kwartale; 18 w II kwartale; 20 w III kwartale; 15 w IV kwartale). Pomoc w rozliczeniu inwestycji i sporządzeniu wniosku o płatność oraz skompletowaniu załączników otrzymały 73 osób (12 w I kwartale; 18 w II kwartale; 20 w III kwartale; 23 w IV kwartale). Łącznie, od początku istnienia Punktu Programu Priorytetowego Czyste Powietrze dla Gminy Mszana, złożono 704 wnioski a sumaryczna kwota wypłaconych dotacji wyniosła 7 123 003,35 zł (stan na 30.06.2025r).

1.4. Kontrole kotłowni pod kątem spalania odpadów.

W urzędzie działa zespół składający się z przeszkolonych pracowników, którzy przeprowadzają kontrole kotłowni pod kątem spalania odpadów lub paliw zakazanych uchwałą antysmogową. W trakcie kontroli właściciele posesji pouczani są o zakazach wynikających z uchwały antysmogowej, o konieczności wymiany

urządzeń grzewczych zgodnie z ww. uchwałą, o możliwości ubiegania się o dotacje z programów gminnych lub rządowych oraz o konieczności spalania górnego w kotłach bez podajników.

W roku 2024 Alarm Smogowy dla Gminy Mszana został ogłoszony 5 razy (trzy razy był to poziom 2-gi, a dwa razy poziom 3-ci). Upoważnieni pracownicy Urzędu Gminy w Mszanie przeprowadzili łącznie 48 kontroli palenisk. W trakcie kontroli (w jednym przypadku), pobrana została próbka popiołu, której analiza nie wykazała jednak termicznego przekształcania (spalania) niedozwolonych substancji (śmieci/odpadów) w indywidualnym urządzeniu grzewczym danego budynku.

Kontrole palenisk 2024

ilość kontroli	z interwencji	alarm smogowy	rutynowe kontrole wynikające z Programu Ochrony Powietrza	suma:
	7	16	25	48
pobranie próbek popiołu	1			
wykrycie spalania substancji niedozwolonych i skierowanie sprawy na Policję celem dalszych działań (ukarania)	0			

Dni z Alarmem smogowym w roku 2024	II poziom	III poziom
	3	2

2. Inne działania związane z ochroną środowiska.

2.1. Dotacje dla osób fizycznych na budowę przyłączy kanalizacyjnych, przydomowych oczyszczalni ścieków, zdjęcia i utylizacji azbestu.

W ramach działań na rzecz ochrony środowiska na podstawie podjętej przez Radę Gminy uchwały wypłacane są z budżetu Gminy dotacje dla mieszkańców Gminy Mszana na następujące zadania: budowa odcinka systemu kanalizacji sanitarnej, budowa przydomowej oczyszczalni ścieków, usuwanie materiałów zawierających azbest.

Zasady dofinansowania są następujące:

- budowa przyłącza kanalizacyjnego – 70% kosztów kwalifikowanych nie więcej niż 2000 zł, przy czym minimalny wkład mieszkańca musi wynieść 1000 zł

- budowa przydomowej oczyszczalni ścieków – 50% nie więcej niż 2000 zł, przy czym dofinansowane będą inwestycje wyłącznie dla tych mieszkańców, którzy na dzień składania wniosku o dofinansowanie nie mają możliwości podłączenia się do kanalizacji sanitarnej
- utylizacja wyrobów zawierających azbest – 70% nie więcej niż 2000 zł

W roku 2024 udzielono łącznie 9 dotacji na następujące zadania:

- zdjęcie i utylizacja azbestu – 6 dotacji – kwota udzielonych dotacji 10.446,67 zł
- budowa odcinka systemu kanalizacji sanitarnej – 3 dotacje – kwota udzielonych dotacji 5.484,84 zł

Łącznie wydatkowa z budżetu gminy na ten cel 15.931,51 zł

2.2. Dotacje dla Gminnej Spółki Wodnej.

W roku 2024 dotacja wyniosła 14.999,77zł i dotyczyła odbudowy i konserwacji rowu R-6 sołectwo Połomia, na długości 355mb.

2.3. Prowadzenie ewidencji i kontrola bezodpływowych zbiorników na nieczystości ciekłe oraz działania związane z obowiązkiem wykonania przyłącza kanalizacyjnego.

Gmina prowadzi ewidencję zbiorników bezodpływowych (tzw. szamb) oraz przydomowych oczyszczalni ścieków. Realizując ustawowy obowiązek przeprowadzania kontroli raz na 2 lata, upoważnieni pracownicy Urzędu Gminy Mszana w roku 2024 przeprowadzili łącznie 245 kontroli. Kontrolowano w szczególności posiadanie umowy na wywóz nieczystości ciekłych podpisanej z firmą asenizacyjną posiadającą zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych na terenie Gminy Mszana. Przedmiotem kontroli były również dowody uiszczenia opłat za wywóz nieczystości ciekłych potwierdzające częstotliwość wywozu zgodnie z ustawowym obowiązkiem. W przypadku przydomowych oczyszczalni ścieków, kontrola dotyczyła także dokumentacji technicznej tejże oczyszczalni. Poziom skanalizowania Gminy Mszana wynosi 86%.

2.4. Akcje edukacyjne.

W ramach działań proekologicznych gmina publikuje co jakiś czas w „Naszyc Wieściach Gminnych” bądź też na stronie internetowej urzędu informacje z zakresu szeroko rozumianej ochrony środowiska, np.: konieczności podłączenia budynków do kanalizacji sanitarnej, stosowania ekologicznych źródeł ciepła, poprawnej gospodarki odpadami komunalnymi, bądź też zagrożeń wynikających ze spalania odpadów

w domowych kotłowniach. Działania te nie generują dodatkowych kosztów obciążających budżet gminy. Na terenie naszej gminy działa również Ekodoradca w ramach Programu Life, który prowadzi kampanie edukacyjno – informacyjne.

Gmina Mszana jak co roku kontynuuje współpracę z firmą Airly. Dzięki podpisanej umowie na świadczenie usługi polegającej na prowadzeniu stałych pomiarów jakości powietrza na terenie Gminy, każdy mieszkaniec ma możliwość kontrolowania stanu jakości powietrza w naszym regionie. Sensory Airly są urządzeniami o niewielkich rozmiarach, które są w stanie mierzyć poziom zanieczyszczenia powietrza na zewnątrz. Odczytują w czasie rzeczywistym serię parametrów na temat aktualnego powietrza w lokalizacji, w której są umieszczone. W oparciu o te dane, na mapie online oznaczane są m.in. informacje o jakości powietrza. Wchodząc na stronę internetową można sprawdzić nie tylko stan jakości powietrza. Sensory Airly mierzą m.in.: poziom stężeń pyłów zawieszonych PM_{2,5} oraz PM₁₀, temperaturę powietrza, ciśnienie atmosferyczne oraz wilgotność powietrza.

2.5. Działania proekologiczne prowadzone w placówkach oświatowych na terenie Gminy.

Placówki oświatowe z terenu naszej gminy prowadzą akcje z zakresu wiedzy o środowisku i jego ochronie, konkursy wiedzy ekologicznej, akcje „Sprzątanie świata”, konkursy przyrodniczo – ekologiczne itp.

W 2024r. przeznaczono kwotę 900 zł na cele związane z udziałem dzieci szkolnych w powyższych akcjach (po 300zł na każdą placówkę oświatową). Za kwotę tę szkoły zakupują głównie nagrody w formie książek, albumów itp.

2.6. Likwidacja dzikich wysypisk śmieci oraz utrzymanie czystości i porządku w miejscach publicznych.

W ramach posiadanych środków finansowych na bieżąco likwidowane są dzikie wysypiska śmieci powstające głównie wzdłuż dróg gminnych. Pracownicy tut. Urzędu (brygady) starają się na bieżąco usuwać powstające wysypiska, a zebrane odpady odbierane są przez firmę, z którą Urząd Gminy posiada podpisaną umowę. Koszty likwidacji dzikich wysypisk obciążają budżet gminy i wliczone są w koszty usuwania odpadów komunalnych powstających w urzędzie.

Na bieżąco przez pracowników obsługi uprzątnię są również przydrożne rowy, przystanki komunikacji publicznej, place, parkingi oraz inne miejsca publiczne np.

park w Mszanie. Koszty tych działań obciążają budżet gminy, gdyż zebrane odpady zbierane są do kontenerów, które na podstawie spisanej umowy pomiędzy firmą a urzędem na bieżąco są zgłaszane w celu ich opróżnienia.

z up. Wójta

mgr inż. Dorota Rajszyś
Kierownik Referatu Gospodarki
Komunalnej i Funduszy Zewnętrznych